

Laat u bijstaan door een advocaat, liever te vroeg dan te laat

Elk bedrijf zou een advocaat als gesprekspartner moeten hebben, waarmee regelmatig overlegd kan worden welke de preventieve maatregelen zijn die men kan nemen om de onderneming zo veilig mogelijk te laten groeien en te beschermen tegen de eventuele gevaren die het ondernemen altijd wel op een of andere manier loopt.

Er is een Chinees gezegde dat stelt: "Men is niet ziek de dag dat men pijn voelt." Door tijdig op te treden en voorzorgsmaatregelen te treffen had men in vele gevallen de pijn kunnen voorkomen. Dat geldt ook voor de aanpak van de bedrijfsleiding. Bedrijven, zeker kmo's, zouden de discipline moeten kunnen opbrengen om zich veiliger om hun toekomst te bekommeren. Vele managers zijn zeer efficiënt met de problemen van elke dag bezig maar maken geen tijd om op langere termijn te denken.

Stellen bedrijven zichzelf wel voldoende vragen wanneer het over hun economische veiligheid gaat? Worden contracten in overleg opgesteld met een juridisch adviseur? Worden openstaande facturen snel genoeg en op de meest efficiënte manier opgevolgd? Volgens recente statistieken is dit niet altijd het geval. Daarom nodigden we enkele toonaangevende advocatenkantoren uit om, samen met ons, de actualiteit van hun beroep ten opzichte van het bedrijfsleven, te overlopen en onze lezers tips te bezorgen

voor een veiliger bedrijfsbeleid. Gaven gevolg aan onze uitnodiging:

- Zoë Baats (Stroobants en Buelens Advocaten)
- Jeroen Bouwsma (A-Law Advocaten)
- Kris De Schutter (Loyens & Loeff)
- Roel Janssens (Advocatenkantoor Roel Janssens)
- Luc Peeters (Peeters& Partners)
- Johan Kemps (Advocatenkantoor Kemps & Vanstraelen)
- Virginie Tombeur (Greenfield Advocaten)
- Melissa Vande Reyde (M & W Advocatenkantoor)
- Filip Van Bergen (Rochtus, Van Bergen & Partners)
- Eddy Van Camp (EVC Advocaten)
- Geert Van Gijsegem (Faustolaw)
- Ilse Van Puyvelde (Atrius)
- Monique Verbraecken (Advocatenkantoor Matthijs-Voet)
- Ludo Vermeulen (Vermeulen, Heylen, Michiels, De Graeve advocaten)

Welke zijn de pijnpunten van het bedrijfsleven die door de inbreng van een advocaat naar een snellere oplossing kan komen? Wat zijn de pijnpunten die de advocaten vandaag het werk bemoeilijken? Op deze en vele andere vragen kregen we van ons panel de juiste inzichten en antwoorden.

ADVOCATENKANTOOR ROEL JANSSENS
Roel Janssens
info@advokaat-janssens.be
www.advokaat-janssens.be

ADVOCATENKANTOOR KEMPS & VANSTRAELEN
Johan Kemps
kemps.advocaten@kemps-law.be
www.kemps-law.be

ADVOCATENKANTOOR MATTIJS - VOET & CO
Monique Verbraecken
monique.verbraecken@advocatenkantoor-mattijs.be
www.advocatenkantoor-mattijs.be

A-LAW ADVOCATEN
Jeroen Bouwsma
j.bouwsma@a-law.eu
www.a-law.eu

ATRIUS
Ilse Van Puyvelde
info@atriusadvocaten.be
www.atriusadvocaten.be

EVC ADVOCATEN
Eddy Van Camp
Eddy.vancamp@evclaw.com
www.evclaw.com

WIE IS WIE?

Mogen wij de panelleden vragen toe te lichten in welke vormen van het recht zij gespecialiseerd zijn?

Melissa Vande Reyde (M & W Advocatenkantoor): Zelf ben ik gespecialiseerd in handelsrecht, vennootschapsrecht en bouwrecht. In het kantoor worden ook dossiers in familierecht behandeld.

Eddy Van Camp (EVC Advocaten): Voornamelijk gespecialiseerd in insolventierecht in de meest brede betekenis van het woord, voor bedrijven in moeilijkheden, om te beletten dat ze naar een WCO moeten gaan, voor bedrijven in WCO en voor faillissementen, dit laatste hetzij als curator, door aanduiding van de rechtbank, hetzij voor mensen die in een faillissement verzeild zijn geraakt en juridische bijstand willen, hetzij tegen de curator, hetzij tegen andere partijen. De laatste realisatie van ons kantoor – en dit schetst zo'n beetje onze activiteiten – was het faillissement Alfacam.

Geert Van Gijsegem (Faustolaw): Wij zijn gespecialiseerd op de domeinen van het handels-, burgerlijk en strafrecht. Zelf ben ik gespecialiseerd in handelsrecht en ben ik ook curator. Ik ben voornamelijk bezig met fusies, splitsingen en contracten.

Roel Janssens (Advocatenkantoor Roel Janssens): Ik houd mij voornamelijk bezig met incasso van onbetaalde facturen, zowel betwist als onbetwist, daarnaast met handelshuurproblemen en contractbegeleiding en -bemiddeling. Tenslotte werk ik ook voor particulieren: echtscheidingen, jeugdzaken en bouwrecht.

Zoë Baats (Stroobants Buelens Advocaten): Ons kantoor en ikzelf zijn gespecialiseerd in arbeidsrecht, de relatie werkgever-werknemer. Via de website www.ontslagadvies.be adviseren we zeer veel kmo's en op die manier hebben we een goede voeling met de praktijk. Deze praktijkervaring delen we niet alleen online, maar ook in ons Handboek Ontslagrecht, uitgegeven door Maklu.

Ludo Vermeulen (Vermeulen Heylen Michiels De Graeve advocaten): Ik ben advocaat-vennoot in een advocatenkantoor dat uitsluitend sociaal recht doet, vooral voor kmo's, grotere bedrijven, instellingen, openbare besturen en in mindere mate voor particulieren, werknemers en sociaal verzekerden. We publiceren daar ook af en toe over.

Monique Verbraecken (Advocatenkantoor Mattijs Voet & Co): Ik ben vennoot in een middelgroot kantoor, vooral gericht op kmo's en met daarnaast nog een belangrijke vastgoedafdeling. Persoonlijk doe ik hoofdzakelijk samenwerkingsovereenkomsten, met nadruk op arbeidsrecht.

Luc Peeters (Peeters & Partners): Ons kantoor richt zich op de kmo's.

Zelf houd ik mij bezig met het financieel recht, waaronder beursrecht, bancaire recht, en daarnaast vennootschapsrecht en mergers en acquisitions. De vennoten zijn ernstig bezig met insolventierecht: WCO, faillissementen. Verzekeringsrecht is er ook nog bij, alsook onroerend goedrecht, handelshuur, enz.

Filip van Bergen (Rochtus, Van Bergen & Partners): Wij vormen een kantoor met drie vennoten, vier medewerkers en een aantal stagiairs. Zelf doe ik voornamelijk arbeidsrecht en sociaal recht. Ons kantoor is ook actief in insolventierecht en in handelsrecht. Wij richten ons tot kmo's, zowel voor geschillen als voor consultancy.

Johan Kemps (Advocatenkantoor Kemps & Vanstraelen): Ons kantoor richt zich op bedrijven, en gedeeltelijk ook op de overheid. Zwaartepunten zitten in het handelsrecht, vennootschapsrecht, sociaal recht, verzekeringen, transport en logistiek.

Jeroen Bouwsma (A-Law Advocaten): Ik ben begonnen als allrounder, maar binnen het kantoor spits ik mij meer toe op internationaal contractenrecht, handelsrecht, internationaal privaatrecht en internationaal handelen tout court, waarbij het kantoor zich vooral tracht te richten op inbound en outbound investments naar en vanuit diverse landen met een zeker groeipotentieel, zoals China, Rusland, Zuid-Afrika, e.d...

Virginie Tombeur (Greenfield Advocaten): Greenfield Advocaten bestaat sinds september 2013. Wij zijn dus gefocust op alles wat met vastgoed te maken heeft. Zelf richt ik me op aannemingsrecht, mede-eigendom, koop- verkoopovereenkomsten en makelaarscontracten

Ilse Van Puyvelde (Atrius): Ik ben sinds 1994 aan de balie en houd mij uitsluitend bezig met sociaal recht, terwijl Atrius advocaten ook focust op bouwrecht. Ik ben sinds 2001 ook academisch medewerker aan de Universiteit van Antwerpen.

Kris De Schutter (Loyens & Loeff): Ik werk in het departement arbeidsrecht, voor grotere en kleine bedrijven, in een kantoor dat alle aspecten van het recht voor ondernemingen behandelt, waaronder corporate tax, banking, financiering en overnames.

“OPROEP: GEEF ONS BETERE WETTEN!”

Wat zijn vandaag de voornaamste knelpunten waarmee advocaten geconfronteerd worden? Vormen de vele procedurefouten waarover we in de media lezen een aandachtspunt?

FAUSTOLAW
Geert Van Gijsegem
geert@faustolaw.com
www.faustolaw.com

GREENFIELD ADVOCATEN
Virginie Tombeur
virginie@greenfield-law.eu

LOYENS & LOEFF
Kris De Schutter
kris.de.schutter@loyensloeff.com
www.loyensloeff.com

M&W ADVOCATENKANTOOR
Melissa Vande Reyde
melissa@mw-advocatenkantoor.be
www.mw-advocatenkantoor.be

PEETERS & PARTNERS
ADVOCATEN
Luc Peeters
l.peeters@peeters-partnerslaw.be
www.peeters-partnerslaw.be

ROCHTUS VAN BERGEN & PARTNERS
Filip van Bergen
vanbergen@rvbadvocaten.com
www.rvbadvocaten.com

Kris De Schutter: De leden hier rond de tafel komen niet of nauwelijks in aanraking met procedurefouten. Dat is typisch iets wat voorkomt in het strafrecht, of misschien ook bij sociale en fiscale fraude. Zulke fouten worden vaak door een advocaat opgeworpen om de cliënt te beschermen.

Eddy Van Camp: Wij zijn inderdaad geen strafpleiters. Maar zulke procedurefouten tasten justitie wel aan in haar waardigheid. Een knelpunt voor ons is dat veel bedrijfsleiders en kmo's verloren beginnen te lopen in de nieuwe wetgeving. In Limburg werd onlangs een PV uitgeschreven voor een wet die niet eens bestaat. Er was in de kranten aangekondigd dat deze ooit zou komen... Zelfs de politieagenten lopen dus verloren. Een tweede knelpunt is de nieuwe wetgeving die we op 1 december 2014 krijgen rond de roerende zekerheden, waarbij heel wat dingen worden afgeschaft. Bereid uw cliënten er maar op voor. Velen weten nog niet eens dat deze wet er komt. Bedrijven zouden alvast hun factuurvoorwaarden moeten aanpassen in functie van de nieuwe zekerheden.

Geert Van Gijsegem: Er wordt teveel aan paniekwetgeving gedaan. Er doet zich één probleem voor. Dat wordt opgeblazen door de media. Een politicus neemt het over en gaat een misschien perfect hanteerbare wet veranderen om politiek te scoren. Je krijgt reparatie- op reparatiewet.

Jeroen Bouwsma: Een goed en recent voorbeeld daarvan is de nieuwe wetgeving rond de familienamen. Daar is geen maatschappelijk draagvlak voor. Hoeveel mogelijkheden zijn er nu die je kan geven? Dat gaat alleen leiden tot geschillen.

Virginie Tombeur: Een ander voorbeeld is het huurcontract. Vijftien jaar geleden volstond een contract van enkele bladzijden. Vandaag moet je een document van om en bij de 25 bladzijden afgeven.

Eddy Van Camp: Bekijk een akte van verkoop. Vroeger drie bladzijden, nu achttien of zo.

Houdt dit in dat het moeilijk wordt om concreet en onmiddellijk op vragen van cliënten te antwoorden?

Eddy Van Camp: Wie durft nog een advies te geven zonder eerst na te kijken of er aan de regels niets is veranderd?

Kris De Schutter: Neem de wet op het eenheidsstatuut. In de memorie van toelichting lees je iets wat niet in de wet staat. Maar men past het niet aan omdat een politiek akkoord niet mag worden aangetaast, waardoor er twee, drie jaar lang onzekerheid is tot Cassatie een uitspraak gedaan heeft of tot de wetgever heeft ingegrepen.

Filip van Bergen: Het eenheidsstatuut heeft in de praktijk veel impact. Veel kmo's zijn er bijvoorbeeld niet van op de hoogte dat de

proeftermijn niet meer bestaat voor arbeidsovereenkomsten onbepaalde duur. Dat kan in de praktijk heel wat problemen met zich meebrengen. Wie wel op de hoogte is, gaat meer werken met uitzendarbeid of met arbeidsovereenkomsten bepaalde duur. Er komen andere rechtsfiguren in de plaats. De doelstelling van de wet wordt niet bereikt.

Ludo Vermeulen: Het eenheidsstatuut is een draak. In de memorie van toelichting zijn minstens drie, vier voorbeelden te vinden van dingen die in de wet zelf anders geformuleerd staan. En ook op de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg staan dingen die vierkant in strijd zijn met wat de wet zegt... Als je ziet hoe die wet tot stand gekomen is. Na 27 uur onderhandelingen met de sociale partners hebben de drie fameuze dames een compromis uit de brand gesleept waaraan door de wetgever niets meer mocht veranderd worden

Melissa Vande Reyde: Een ander, zeer hinderlijk knelpunt is de traagheid van de uitspraken. In bouwrecht ben je makkelijk jaren bezig en gaat de cliënt of de tegenpartij ondertussen vaak failliet.

Eddy Van Camp: Wie van ons durft nog tegen de cliënt te zeggen of je de zaak gaat winnen of verliezen? De rechtspraak is vaak tegenstrijdig geworden ten gevolge van de wetgeving.

Luc Peeters: Het is vandaag praktisch onmogelijk om nog een exact advies te geven en dat kon vroeger wel.

Monique Verbraecken: De wetgeving was ook veel minder vroeger.

Luc Peeters: Vroeger werd de wetgeving ernstig voorbereid. Vandaag wordt die aan de lopende band geproduceerd.

Johan Kemps: En dat is niet goed voor ons imago.

Melissa Vande Reyde: Mensen leggen vandaag ook vaker klachten neer. Wanneer ze denken dat een advocaat iets fout gedaan heeft, wordt er een klacht neergelegd.

Jeroen Bouwsma: Het is ook zo dat de rechtspraak tussen de verschillende taalgebieden tegenstrijdig kan zijn en binnen ieder taalgebied soms zelfs tussen verschillende arrondissementen tegenstrijdig kan zijn.

Monique Verbraecken: Moet justitie ook niet meer werkingskosten krijgen? Er is een tekort aan personeel, goede ICT,... Het is niet alleen kwade wil of onkunde.

Eddy Van Camp: De basis is dat we met zeer slechte wetgeving zitten, en dat is al lang zo. De rechter kan maar werken met de grondstoffen die hij krijgt, en die krijgt hij van de politiek. Arme rechter.

Roel Janssens: Er is tegenwoordig een overregulering met heel slechte wetgeving, vaak opgemaakt onder invloed van lobbygroepen of politieke kleuren, met een bepaald doel voor ogen en achterpoortjes die heel wijd openstaan. Een advocaat maakt daar gebruik van en komt dan als grote boeman in de krant omdat hij een procedurefout uitlokt. Dat is een verkeerde perceptie. Maak a.u.b. goede wetgeving.

STROOBANTS BUELENS
ADVOCATEN
Zoë Baats
zb@stroobantsbuelens.be
www.ontslagadvies.be

VERMEULEN HEYELEN MICHIELS
DE GRAEVE ADVOCATEN
Ludo Vermeulen
ludo.vermeulen@vermeulen-law.be
www.vermeulen-law.be

ADVOCATEN ZIJN NU OOK BTW-PLICHTIG

Sedert 1 januari 2014 zijn advocaten onderhevig aan een B.T.W.-

aanslagvoet van 21%. Voor bedrijven is de B.T.W. recupereerbaar, voor privépersonen niet. Worden de panelleden door deze nieuwe maatregel "gehinderd"?

Johan Kemps: Dat er B.T.W. moet geprefinancierd worden, is nieuw voor advocaten en leidt tot meer administratieve last. Ik denk dat dat op termijn zal leiden tot iets grotere structuren, zodat die last kan gedragen worden door meer advocaten.

Melissa Vande Reyde: In bouwzaken is dat voor particulieren soms echt een ramp.

Eddy Van Camp: Een burger die recht zoekt (en het recht heeft dat te vinden), betaalt zich blauw nu. En voor advies en voor procedure. En dan is er nog het gevaar van de rechtsplegingsvergoeding. Ik vraag me soms af of we niet beter onze vennootschappen zouden stoppen en particulier beginnen werken? Dat is een vraag die je je moet stellen, met alle gevolgen van dien.

Melissa Vande Reyde: Advocaten worden minder of slechter betaald dan vroeger en soms als laatste. Advies is een minder tastbaar iets en wordt minder gewaardeerd. Ik zie veel meer discussies over erelonen dan vroeger. Daar wordt het voorschieten van de B.T.W. een probleem.

Eddy Van Camp: Wanneer je bedrijven in moeilijkheden helpt, en het lukt niet, dan heb je als advocaat geen voorrecht in het faillissement. Aan zo'n bedrijf serieuze provisos vragen, is ook niet evident want het zit in financiële moeilijkheden.

Johan Kemps: Sommige rechtbanken slagen er momenteel zelfs in om een advocaat die tracht een bedrijf te redden, en nadien met een faillissement geconfronteerd wordt, en sowieso een deel van zijn vordering moet afschrijven, daarop nog te laten terugbetalen, over de verdachte periode. Dat is toch te gek voor woorden. Je gaat niemand meer vinden om een bedrijf in moeilijkheden te helpen, want al hetgeen je eventueel krijgt vóór het faillissement zal je moeten terugbetalen, tot meerdere maanden terug. Maar de B.T.W.-heffing heeft ook zijn voordelen. Onze sector heeft zijn investeringen jaren een vijfde teveel betaald omdat we de B.T.W. niet konden aftrekken.

Eddy Van Camp: Waarom zou een particulier op zijn belastingaangifte de officiële betalingen aan zijn advocaat niet in mindering mogen brengen? De bedrijfsleiders mogen dat toch ook?

Jeroen Bouwsma: De perceptie voor de particulier is dat de advocaat een vijfde duurder wordt. Kunnen wij onze erelonen met een vijfde verlagen? Dat lijkt me pervers. De prestatie blijft immers hetzelfde.

Melissa Vande Reyde: Wij hebben onze erelonen verlaagd.

Johan Kemps: De meeste kantoren hanteren al jaren aan een stuk hetzelfde ereloon. Dat nu verlagen? Terwijl je personeel en je aankopen duurder geworden zijn?

Melissa Vande Reyde: De perceptie is dat we veel verdienen en duur zijn. Een aantal kleine kmo's gaat dingen in eigen handen nemen en bijvoorbeeld zelf contracten opstellen. Maar dan loopt het fout en dient een advocaat het op te lossen, wat dan meestal duurder uitkomt. De slogan 'een advocaat beter nu dan laat' heeft een grond van waarde.

Kris De Schutter: In 75% van de dossiers neem ik een adviserende rol op. Het aantal procedures is dus niet groot. Dat is meer en meer aan het evolueren.

Ludo Vermeulen: Mijn eerste advies is ook om te proberen weg te blijven van de rechtbank. Het gaat immers over een kansspel, waarvan je niet onmiddellijk, maar pas over enkele jaren de uitslag kent. Zijn we daarnaast niet ver doorgeschoten in onze juridische wereld dat elke rechtzoekende advies nodig heeft van een specialist sociaal recht, vennootschapsrecht, fiscaal recht,... Elke beginnende bedrijfsleider zou met minstens vier, vijf specialisten rond de tafel moeten gaan zitten om zich te laten adviseren over zijn activiteit. Hetzelfde geldt voor een werkloze of bruggepensioneerde. Wanneer die willen weten wat ze wel en niet mogen doen - ik denk bijvoorbeeld aan vrijwilligerswerk - hebben ze ook een specialist nodig om dat uit te leggen. Is het niet ver gekomen dan? Hoe ingewikkelder de samenleving, hoe meer wetgeving men er per se wil doorvoeren en hoe meer wij moeten specialiseren, waardoor advies duurder wordt, want er is meer tijd nodig voor opleiding, bijscholing,... met als gevolg dat de trend die al tientallen jaren aan de gang is, alleen leidt tot meer kosten, die niet productief zijn. Wij vermijden uitschuivers door onze adviezen, maar op zich brengt advies rechtstreeks niets op aan de rechtzoekende.

Johan Kemps: Maar ze vermijden wel dure problemen achteraf.

Eddy Van Camp: We komen steeds opnieuw tot de conclusie dat

M&W Advocatenkantoor

Luisteren. Meedenken. Oplossen.

M&W Advocatenkantoor bestaat uit een jong en dynamisch team. We richten ons zowel op bedrijven als op particulieren, die we graag bijstaan in verschillende materies, zoals:

- Vennootschapsrecht
- Arbeidsrecht
- Handelsrecht
- Burgerlijk recht
- Bouwrecht
- Personen- en familierecht
- Incassodossiers

We staan u graag bij met raad en daad!

Haachtsesteenweg 322C | 1910 Kampenhout | T 016 89 64 04 | F 016 89 04 13
Ternesselei 326/1 | 2160 Wommelgem | T 03 354 31 41 | F 03 354 54 41
info@mw-advocatenkantoor.be | www.mw-advocatenkantoor.be

de wetgeving slecht is. Ook voor de B.T.W. in onze sector is de conclusie hetzelfde. Moest dat echt zo ingewikkeld zijn? Met zoveel uitzonderingen?

Geert Van Gijsegheem: Rond het feit 'advies vragen aan de juiste persoon' zie ik twee grote problemen.

1) Schoenmaker blijf bij je leest. Ik zie constant contracten die verschrikkelijk slecht zijn opgesteld. Veel boekhouders denken dat ze jurist zijn en omgekeerd denken veel advocaten dat ze boekhouder zijn.

2) De google-generatie, die modelcontracten van het net haalt en denkt geen boekhouder of advocaat nodig te hebben. Vaak staat er - zelfs bij advocatenkantoren - nog rechtspraak van tien jaar geleden online.

Melissa Vande Reyde: Schoenmaker blijf bij je leest, geldt ook voor advocaten op zich. Ik geloof niet in all-rounders. Als bedrijf ga je best op zoek naar een specialist.

Monique Verbraecken: Hoe groot de impact van de invoering van BTW op het aantal zaken aangebracht door particulieren en andere niet BTW-plichtigen zal zijn, zal naar verloop van tijd duidelijker worden. Punt is alleszins de kosten te beperken door zo efficiënt mogelijk te werken, wat uiteraard kan door met gespecialiseerde advocaten samen te werken. Belangrijk is hierbij wel het overleg tussen de specialisten om de globaliteit van het recht en de samenhang tussen de diverse rechtstakken niet uit het oog te verliezen.

ER KOMT EEN NIEUWE WET OP DE ZAKELIJKE ZEKERHEDEN

Voor vele advocatenkantoren is "incasso" nog altijd een belangrijke activiteit. In Vlaanderen betaalt 64,70% van de bedrijven de facturen op tijd. Dat wil zeggen dat 35,30 % van de facturen te laat betaald wordt. In de provincie Antwerpen betaalt zelfs 40,84 % van de bedrijven de facturen te laat. Hoe kan een advocaat dit proces bespoedigen? Was hiervoor geen snelprocedure in de maak?

Jeroen Bouwsma: Er is de summierere rechtspleging om betaling te bevelen voor de vrederechter, vergelijkbaar met het Europees betalingsbevel, maar zeer beperkt. Het gaat dan eigenlijk alleen over niet betwiste geldvorderingen. De huidige regelgeving is niet aangepast, en wordt - en dan moeten we ook in eigen 'hert' kijken - soms misbruikt, ook door advocaten, om vertragsmanoeuvres te hanteren. Waarom? Omdat de wetgeving zich daartoe leent. Moet er ingegrepen worden? Absoluut. We moeten de bedrijfsleider duidelijk maken dat er andere beschermingsmechanismen zijn. Je kan voorschotten vragen aan je klant. Dat is geen schande. Een andere zekerheid is het eigendomsvoorbehoud. Er komt een nieuwe wet op de zakelijke zekerheden op roerende goederen. Gebruik die mechanismen ook. Dat is een eerste advies. Ga preventief te werk zonder dat uw commerciële belangen eronder lijden. Maak daar afspraken over.

Eddy Van Camp: Er is een Duits systeem dat niet slecht werkt. Je gaat met je facturen naar de rechtbank. Die geeft je een beschikking en die wordt betekend aan de schuldenaar. Het is hij die op zijn kosten een procedure moet gaan voeren.

Jeroen Bouwsma: Onze overheid is zelf een slechte betaler. Die

stelt zich natuurlijk onmiddellijk buiten het toepassingsgebied van zo'n regelgeving.

Filip van Bergen: Uit onderzoek blijkt dat de snelheid van handelen in incasso veel belangrijker is, dan de intensiteit van rappelling. Twaalf brieven sturen, heeft minder effect dan één brief, die snel wordt gestuurd. Door te investeren in infrastructuur (intranetapplicaties, intensieve samenwerking met gerechtsdeurwaarders,...) kunnen veel overbodige kosten worden uitgespaard. Investeren in ICT om het incassoproces te versnellen, lonen.

Volgens de jongste beschikbare cijfers heeft de vorig jaar aangepaste "Wet Continuïteit Ondernemingen" toch gezorgd voor een meer ernstige benadering van deze beveiligingsmogelijkheid voor het bedrijfsleven. De cijferberoepen (externe accountant, belastingconsulent, fiscalist, e.d.) hebben een grotere verantwoordelijkheid gekregen. Toch blijft 70% van de bedrijven die in WCO gaan, nadien toch nog verplicht om de boeken neer te leggen. Wordt WCO wel correct gepercipieerd door het bedrijfsleven?

Eddy Van Camp: Wanneer vroeger de deurwaarder bijna aan de deur stond om te gaan uitvoeren, vroeg men nog snel een WCO aan. Dat gaat nu niet meer. Er zijn verbeteringen, maar ik heb ook mijn bedenkingen. Dat we een systeem moeten hebben waarbij bedrijven in tijdelijke moeilijkheden geholpen worden, is evident, maar in welke mate zijn ondernemers tijdelijk insolvent? En voorziet men op tijd de mogelijke problemen die kunnen komen? Daar blijven veel ondernemers in gebreke. Een WCO heeft maar kans op slagen wanneer die tijdig wordt aangevraagd én wanneer er geen structureel probleem is, zoals bijvoorbeeld elk jaar verliezen maken.

Johan Kemps: Kamers voor handelonderzoeken werken in het ene arrondissement beter dan in het andere, maar zouden nog veel actiever kunnen zijn, precies om te bekomen dat men sneller naar de WCO-procedure grijpt.

Jeroen Bouwsma: In België wordt een faillissement nog al te vaak beschouwd als een persoonlijk falen. Elke bedrijfsleider tracht dit halsstarrig te vermijden. In de V.S. is de perceptie daarrond heel anders.

Eddy Van Camp: De cultuur is daar totaal verschillend. Schulden maken, is daar een heel ander begrip dan bij ons. Een bank geeft daar geld aan mensen in wie zij vertrouwen hebben. Bij ons heb je een aantal zekerheden nodig. Die mentaliteit kan je niet vergeleken.

Geert Van Gijsegheem: Het probleem van de WCO ontstaat vaak in het bedrijf zelf. Van zodra een bedrijf in WCO gaat, gaan alle bedrijven die ermee samenwerken onmiddellijk maatregelen nemen: de leveranciers leveren niet meer, distributeurs zeggen contracten op,...

ZIJN ER NIET TEVEEL ADVOCATEN?

Zijn er niet te veel advocaten? Of is dit slechts een perceptie?

Eddy Van Camp: Er is beslist armoede aan de balie, met alle gevolgen van dien.

Virginie Tombeur: Of dat te wijten is aan het feit of er teveel advocaten zijn? Voor een stuk wel.

Eddy Van Camp: Wij betalen onze stagiaires om er onze concurrenten van te maken. Tot daar aan toe. Maar ze komen ook vaak aan de balie in afwachting dat ze iets vinden in de privésector. Ze verknoeien de markt gedurende twee/drie jaar om dan nadien in een multinational te gaan werken. Het zou veel beter zijn om net zoals in Duitsland, na vier jaar rechten en twee jaar stage, nog een laatste jaar universiteit aan de opleiding toe te voegen. Zodat je na zeven jaar kan zeggen dat je advocaat bent, en er een verschil is met een bedrijfsjurist. Zo zouden de kwaliteitsnormen duidelijker zijn. Nu geeft iedereen juridisch advies.

Melissa Vande Reyde: Na zijn stage kan iedereen een eigen kantoor beginnen.

Geert Van Gijsegheem: Vijf/zes jaar geleden was er meer dan voldoende aanbod vanuit de privésector en waren er veel minder stagiairs dan nu. De privésector neemt niemand meer op. In plaats van werkloos te worden, proberen de afgestudeerde juristen een stageplaats te vinden. Daarnaast worden veel procedures gerekend door advocaten, die te weinig werk hebben. Waar is het rendement voor de advocaat zelf? Je krijgt veel zwaardere procedureslagen dan nodig.

Wat houdt het beroepsgeheim van een advocaat precies in?

Eddy Van Camp: Zolang je je activiteiten als advocaat uitoefent, heb je je beroepsgeheim. Voor activiteiten die niet typisch zijn voor het beroep, geldt geen beroepsgeheim, bijvoorbeeld voor de verkoop van onroerende goederen. Het beroepsgeheim staat onder spanning. Ik denk bijvoorbeeld aan kindermishandeling. De geneesheer die het verneemt, heeft geen beroepsgeheim meer. Wij kunnen ook in zulke dossiers geconsulteerd worden. In welke mate zijn we verplicht dit te melden? Als je twijfelt, kan je naar de Stafhouder gaan. Die is mee gebonden aan je beroepsgeheim. Als je hem raadpleegt, zit hij in hetzelfde schuitje als jij.

Virginie Tombeur: Deontologisch kan je niet ontheven worden van je beroepsgeheim.

Melissa Vande Reyde: Het is essentieel voor ons beroep.

Jeroen Bouwsma: Ook de vertrouwelijkheid tussen confraters is gebaseerd op het beroepsgeheim. Een advocaat kan niet verplicht worden zijn beroepsgeheim prijs te geven, als zijn cliënt daardoor geïncrimineerd zou kunnen worden.

Geert Van Gijsegheem: We zien wel dat de wetgever het probeert. Kijk naar de nieuwe B.T.W.-wetgeving, die stelt dat men op je kantoor de kasten mag openen. Op dat moment schend je reeds het beroepsgeheim.

Eddy Van Camp: Alleen de politierechter kan dit bevel geven.

EEN ADVOCAAT: BETER TE VROEG DAN TE LAAT

Welk advies kunnen we kmo's nog geven met betrekking tot uw beroep?

Melissa Vande Reyde: Ga preventief te werk. Dat spaart kosten.

Eddy Van Camp: Bouw een vertrouwensrelatie op met een advocatenkantoor, waarmee je bestendig kan werken, zodat je de telefoon maar hoeft te nemen om iets te vragen.

Geert Van Gijsegheem: Wij zijn niet zo duur en wij zijn kostenbe-

sparend.

Roel Janssens: Zie een advocaat als je partner. Elke bedrijfsleider heeft zijn boekhouder, zijn coach, zijn mentor. Een advocaat is in wezen ook een partner. Hij verkoopt oplossingen. Hij is de probleemoplosser bij uitstek.

Ludo Vermeulen: Blijf zoveel mogelijk weg van de rechtbank.

Monique Verbraecken: Maak duidelijke afspraken met je advocaat en probeer hem tijdig te contacteren. Dien je een contract te hebben? Heb je een dagvaarding ontvangen? Wacht niet tot de dag voordien want om een meerwaarde voor je dossier te kunnen betekenen heeft ook je advocaat tijd nodig.

Luc Peeters: Treed in een abonnementsrelatie met je advocaat, zodanig dat je dagdagelijks kan telefoneren en geen drempelvrees moet hebben. Je weet dat je niets moet betalen, omdat die diensten in het maandbedrag inbegrepen zijn. Zo wordt je advocaat een echte vertrouwensman.

Filip van Bergen: Tracht een day to day partnerschap aan te gaan met je advocatenkantoor. Laat je op voorhand adviseren om te vermijden dat een succesvolle litige op voorhand wordt gehypothekeerd.

Johan Kemps: "Een advocaat beter vroeg dan laat" was de leuze van de Orde van Vlaamse Balies. Een nieuwe leuze zou kunnen zijn: "Praat met uw advocaat". Maak afspraken over prijzen, transparantie, wijze van samenwerking... Wij hebben bijvoorbeeld een permanente helpdesk. Dat neemt het grootste deel van de vooroordelen tegen ons beroep weg.

Jeroen Bouwsma: Beschouw een advocaat niet als een noodzakelijk kwaad, maar eerder als een partner voor de onderneming.

Virginie Tombeur: Probeer de advocatuur positief te benaderen als een "tool" om ook preventief te handelen.

Ilse Van Puyvelde: Laat u bijstaan van in het begin. Laat u concreet adviseren. Soms lijken vragen complex, die voor ons vaak eenvoudig op te lossen zijn.

Kris De Schutter: Zie dat je je advocaat steeds in de ogen kan zien en vice versa.

Interview: Freddy Michiels

Verslag: Nicole Verstrepen

Foto's: Wilfried Deferme